

Editorii

Parodie după Mihai Eminescu

Motto:

„Iară noi, noi, editorii, simțiri reci, harfe zdrobite...”

Când privesc imensa listă de lucrări ce ni le ține
Comitetul pentru Presă, nebunia parcă-mi vine,
și în cap mi se-ntretaie numai zboruri de sticleți.
Prozatori cu mare faimă, d-ăi de n-a văzut Parisul,
critici care-mai-de-care – mai grozavi decât subscrisul –
și poeți ce scriu o limbă... Doamne sfinte, ce poeți!

Florin Mugur, fost la *Argeș* trăgător de sfori o vreme –
azi la Cartea Românească –, nu se plânge, nici nu geme,
scrie despre om-jumate și jumate-iepur' șchiop
o comédie unică. După el e Dragoș Vicol,
clientelă de nădejde a sectorului viticol:
azi ne dă o nouă mostră – nu de riesling, ci de op.

Eugen Negrici, pe cale să se ducă-n Bratislava,
stă cu sufletul la gură, cineva să-i zică: „Brava!
Ai făcut ispravă bună, mergi în pace la slovaci,
că volumul are viza și recunoștința noastră;
ești orfeul vremii noastre, ești o pasăre măiastră –
cată prin străini, acolo, slovăcițelor să placi!”

Mai ceva ca precedentii, un adonis, un apollo,
și de Polul Nord vorbindu-și – fără să fi fost acolo –,
cineastul ăl mai prima, campionul la șeptic,
cine zice că nu-l știe, nu-l admiră, nu-l adoră,
nu-l visează toată noaptea, nu-l dorește-n orice oră,
pe maestrul, pe divinul Nicolae – Nae – Țic!

Brașoveanul de-origină, Stoe – Nicolae Stoe –
își așteaptă și el rândul, mai de voie, de nevoie,
și ca să-și înșele timpul, strânge ramuri peste ierbi.
Mircea Micu – cel ce încă n-a putut a se decide
între undiță și pușcă – prinde rar câte-un stavride
și se-ntreabă ce-i mai bine: „Să-l prăjesc? Să-l coc? Să-l fierb?”

Vitner, magul lui A. Toma; Iorgulescu, polițaiul,
face înc-un rond de noapte și se ține ca și scaiul,
nu cumva din nou să-l piardă pe clujeanul Ion Vlad;
Michinici, rebusologul, rade barbă și mustață,
poate astfel adevăru-i o scăpa curat la față;
Nicolae Cataramă – cu spanacul de răsad.

Simbolist acum, iberic, joacă Horia Aramă
prin băltoace și prin mlaștini, poate trece fără vamă,
fără taxă de importuri – chit că e contrabandist!
Cucu Stelian bătrânul, cel timid și cu barbete;
Paul Emanuel bărbosul, popă răspopit cu plete,
și uimitul Ion Stanciu, prizărit, debil și trist.

Diareic incurabil, Liviu Bratoloveanu
s-a îmbolnăvit acuma de pelagră, ca țăranu'
care-n nouă-sute-șapte cu ciocoi s-a luptat.
Și Papilian cel care mai demult prindea dihorul,
și cu Bledea, debutantul, cel mai tânăr prozatorul,
și cu Duda care încă în „pasaj“ e sechestrat.

Al.I. – turcul – Ștefănescu, cel cu fratele femeie
și cu soră androgenă, de te-ntrebi el însuși ce e
pentru Nina: el – soția, iară ea – bărbatul lui?
Damian Necula, fante cu mașină și cu pipă,
fost nepot de meserie, recalificat în pripă,
și-ncă alții, despre care nu mai știu ce să mai spui.

Și-acel rege-al poeziei, veșnic tânăr și ferice,
ce din cereri de-ajutoare și de împrumuturi zice,
ce din bani poezie face – veselul Iancu Traian!
Aci 'nalță mii de steaguri peste sediul Uniunii,
aci cântă-n crâșme noaptea, stă la taină cu nebunii,
aci-i mândru că e „fruncea“ în Lugojul bănățean;

sau, plecat prin Europe, Asii, Africi și Americi,
face pe deștepți să plângă și să râdă pe isterici,
și ciocnește câte-o glajă cu directorul Martin;
sau, pierdut în idealuri și-n istoria română,
imnuri la minut croiește, marșuri vitejești îngână,
și golește Fondul ziua, pe-urmă noaptea-l face plin.

*

Iară noi, noi, editorii? Simțiri reci, harfe zdrobite!
Mici ca funcții, mari ca planuri, inimi bătrâne, căznite,
măști râzânde puse bine pe cadavre, buni de plâns,
noi luptăm cu autorii, tipografii și librării,
facem praf pe ăi mai mici, facem sluj la ăi mai marii,
zicem că-i cu-atât mai bine, când șurubul e mai strâns.

Ei – poeții, prozatorii –, ei sunt sarea în bucate,
noi, ca ăla din poveste, care apa-n piuă bate
și la urmă i se cere unt presat de clasa-ntâi.
Ei, cu drepturi; noi – datornici; ei, cu lauri; noi, cu ceartă;
ei ne toarnă și ne-njură, iară noi, cu tigva spartă –
scaun șubred sub șezuturi, bolovan drept căpătâi.

Și de-aceea a lor soartă, ori-și-cum, era mai bună,
îi tăiam ca vai de dânșii, i-amânam din lună-n lună
și-i mutam din plan în planuri – însă cartea le-o scoteam.
Pe când noi, dați în târbacă de Consiliu și Centrală,
luați de guler în ședință, bruftuiți la-nghesuială,
noi *eram* ocară lumii – și *suntem*, din neam în neam!

Pe când voi – voi, Comitetul – cu trei cerberi la intrare,
și toți trei de la *Scânteia*, cu pistol la cingătoare,
voi, departe de țărână, tocmai la etajul cinci,
voi priviți de sus vermina editorilor, săracii,
și-i lăsați cu nepăsare la toți sfinții și toți dracii –
cum să-ți fie sete, foame, când *tu* bei și *tu* mănânci?

Dar priviți la fața noastră, cât de slabă-i și lividă,
cum făclii ni-s ochii, stinse, sub o frunte ca de cridă;
gura noastră strânsă pungă, nasul strâmb, ureche blegi;
noi, scăpați de Sântimbreanu, dar împinși acum cu sila
în „Sinteze“ și-„Analize“, la Caribda și la Scila,
de-am ajuns ca grâu-n moară: nici fărâme, nici întregi.

Glasul ni se stinge-n gură, când urcăm spre voi în goană,
când vă cerem câte-o viză – parc-am cere de pomană –,
și, de fapt, vă cerem milă, căci puterea e la voi;
în ștampila voastră-i totul, adevărul, sensul vieții,
fără ea neant sunt critici, prozatorii și poeții,
și neant sunt editorii – poți să-i zvârli la gunoi.

Dați-ne poezii, romane, studii critice, nuvele!
Ce ne facem noi, sârmanii editori, fără de ele?
Ele sunt speranța noastră, visul nostru, dor suprem.
Dar deasupra lor puternic, neîndurat stă Comitetul,
încât nouă ne rămâne să mai zicem, ca poetul:
„Toate-s praf, lumea-i cum este, și ca dânsa noi suntem!“